

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP

Évesz évre 20 kor. Fél évre 10 kor. Negyed évre 5 kor.

Egyes szám ára 8 fillér. Kapható az összes hírlapfeliratónál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BRASSÓ, KAPU-UTCA 60. SZÁM.

A párbajról.

— Irta: Pikler Zsigmond. —

Budapest, márcz. 24.

Pitreichről a közös hadügyminiszterről azt közli egy bécsi lap, hogy egy titkos rendeletet bocsátott ki, melyben meghagyja mindazon katonatiszteknek, kik a párbajellenes liga tagjai lettek, hogy abból azonnal kilépjenek, mert ilyen egyletnek tagja egy katona nem lehet.

Hogy mennyiben igaz ez a hír, nem kutatjuk azért, mert tényleg sok katonatiszt töröltette magát az egylet lajstromából. Nem is feladatunk a közös hadügyminiszternek rendeletéből kifolyólag kimerítően fejtegetni a hadsereg vezetőinek álláspontját. Annyit azonban megjegyzünk, hogy e rendelet ért a párbajellenes mozgalomnak, habár a katonatisztek és tartalékos tisztelen kívül még mindig megmarad a társadalomnak egy nagyobb és számottevőbb része, amely híve e mozgalomnak. És azért épen most az alkalom megmutatni, hogy a magyar párbajellenes liga, melynek élén oly tekintélyes ember mint Rakovszky I. államszámvevőszéki elnök áll, nem fél a titkos rendeletről és az indított mozgalom nem vesztette el azért életképességét. A civilizáció leküzdte a középkor összes rémeit, és ezt ne volna képes kiirtani?

Amikor az igazságszolgáltatást, babonás, felvilágosulatlan bírák gyakorolták, amikor az emberi szenvedélyeket haragot és bosszuvágyat igazságból meritett törvények még nem fékezték és amikor a tudás sokféle tévtanok békói alatt nyögött, akkor érthető volt, hogy az igazság keresését vétkes könnyelműséggel istenítéletre bízta. A sötét középkor zsarnok ítélkezési módját rég elvetették. A haladás elsöpört minden kinzást, az igazságszolgáltatás a humanizmus törvényeit követi, a katonai törvényt is a jelenkornak megfelelően átdolgozzák és csak a párbaj maradjon kivételnek!

Mert a magyar párbajellenes szövetség is elismeri némi esetekben a párbaj jogosultságát. Miért azt mi nem tudjuk és be nem láthatjuk. Azt hiszik, hogy a jog és törvény alapján ítélkező bíró nem orvosolhatja oly igazságosan a sérelmeket, mint egy ostoba ólomgolyó? Egy becsületes ember valamely rajta elkövetett sértést csak vérrel moshat le?

Minden józanul gondolkozó embernek a leghatározottabban nem kell erre válaszolnia. Sajnos, hogy a társadalom nagy része nem ennek a felfogásnak hódol.

Akármilyen abszurdnak látszik is első pillanatra, de ha megvizsgáljuk a legtöbb esetet, azt találjuk, hogy a félelem ösztökéli a legtöbb embert a pár-

bajra; mert félnek a gyávaság vádjától, félnek, hogy a társadalomban nem jut többé nekik szerep, hogy mindenhol kikomplimentálják, kinézik őket, ha párbajra ki nem állanak. Mert uri dolog ám a párbaj. Becsületes lehet mindenki, hanem lovagiasnak lenni, az már a becsületnek finomabb megkülönböztetésére vall. Nem lopni, nem csalni, azt a paraszt is tudhatja. De a legkisebb, sokszor csak képzelt sértésért véres elégtételt csak ur szerezhethet magának. S ki ne akarna ma ur lenni?

Ez a felfogás nem sajnós-e? És nem az urhatnáság legfattyubb hajtása-e az? Arra gondolni, hogy más humánusabb és igazságosabb uton és módon elégtételt ki e félszeg felfogást, erre már itt az ideje nálunk is, és azért kárhozzatnunk kell Pitreich titkos rendeletét. Hisz Németországban maga Vilmos császár nyilatkozott több ízben a párbaj ellen; Franciaországban is felette szigorúan büntetik meg a párbaj vétségét, vagy igen nyomós oknak kell lenni, hogy párbajozzanak; Angliában már régebben a főúri körökből is az udvarból is egészen száműzték a párbajt, amennyiben drákói rendszabályokkal lépnek fel a párbajvétkesek ellen. Azért minálunk is szükséges, hogy elsősorban az arisztokrácia foglaljon állást a párbaj ellen, ez sokkal hasznosabb volna, mintha ezer böcs küzd a párbaj ellen, mert ebben

A „Brassói Lapok” tárczája.

Néhány érdekes jelenség és azoknak magyarázata.)*

— A „Brassói Lapok” eredeti tárczája. —

— Irta: REITHOFFER REZSŐ. —

Az ember gondolkodó teremtmény lévén, a körülötte feltűnő tárgyak és jelenségek mellett nem surranik el csak úgy, mint az állat, a mely azokat legfeljebb megbámulja, vagy tetszésének, esetleg nem tetszésének ad az ő módja szerint kifejezést, hanem igyekszik azt meg is érteni. A megértés első kelléke a jó megfigyelés, a mely ha alapos, úgy a legtöbb esetben reávezeti gondolkodásunkat arra az okra is, a mely az egyes, előtűnő mutatkozó jelenségeket létre hozta. Tehát első és fődolog valamit pon-

tosan és alaposan megfigyelni. Ez azonban nem oly könnyű ám, mint a minőnek első pillanatra feltűnik: igen gyakran nem látjuk azt, a mi ott folyik le szemeink előtt. Furcsa állítás, de így van. Bizonyítja ezt az egész emberiség történelme. Igen, igen hosszú időnek kellett eltelnie a paradicsomi állapot óta, a míg a körülöttünk mutatkozó jelenségek egy részét megérteni s így megmagyarázni képesek lettünk; nagyon sok esetben pedig még most is kénytelenek vagyunk bevallani gyarlóságunkat, tudatlanságunkat. Hosszu időn át tanult már az emberiség, igen sokat tapasztalt is, és még mindig nem elég!

Az első ember a természet gyermeke volt és így közvetlenebbül érintették a természet jelenségei, mint a mai kornak az iroda vagy a műhely rideg falai közé préselt hivatalnokát, iparosát, munkását. Mostanság különösen mi szegény városi emberek jóformán csak akkor szemlélhetjük a természet jelenségeit, ha például

szikázó villám alakjában, egetrázó mennydörgés kíséretében jelentkező, erőszakkal von el dolgozó asztalunk mellől, esetleg házunk kéményébe csap le, a vagy házunk födelét ragadta le pehely módjára az orkán s dobta át esetleg a tizedik szomszédunk házának tetejére.

Nem így volt ez a régi kor embérével: ő a természet ölen élt, mint gyermek az anya ölen, megfigyelhette annak minden mozzanatát, mint gyermek az anyaiszívnek minden dobbanását. Szemei előtt játszódtott le az ég csodáitól a tenger rejtelmes és titkos mélységéig, a hegyek meredek sziklabéreseitől a szelid völgyek, virágos mezőkig minden jelenség; az élettelen és élő természet összességének úgy szólva minden megnyilatkozása.

Más kérdés azonban az, hogy megértette-e ezeket a természeti ember? Felleletül azt mondhatjuk, hogy bizony vajmi keveset értett meg; pedig a jóakarat és törekvés nem hiányzott belőle

*) Előadott a Brassói Nemzeti Szövetség által 1903. márczius 8-án tartott szabadelőadásán.

az esetben egyszerre vége szakadna a sok haszontalan vérontásnak. És miért ne csatlakozhatnának a főurak tömegesen a párbajelleni mozgalomhoz? Nem képzelhető el, hogy az az ember, aki felebarátját párbajban megölte, bár a törvény csak enyhén büntette meg, hogyan mentheti bűnét Isten és lelkiismerete előtt és legyen az akár a legfényesebb palota, akár a szegény kunyhónak a lakosa. A bűnbánó gyilkost elítélik az emberek s Isten megbocsát neki, de aki párbajban oltja ki ellenfelének életét, annak ugyan megbocsátanak az emberek, (vagy legalább azok egy osztálya), de az nem lehet, hogy lelkiismerete megbocsáthasson neki. Mert megdönthetetlen igazság, hogy emberélet kioltása bűn, ha mindjárt az emberek alkotta törvények és a társadalom nem is torolják meg érdem szerint.

S minthogy az igazság mindig győz, ha győzelme késik is, biztos, hogy a párbaj vétek és nem fogja magát tartani. Nem használ Pitreich ur titkos rendelete. A középkorból örökségül ránk maradt sötét és félszeg felfogást el fogja törölni az igazság után haladó társadalom. Csak tőle függ, hogy szembeszálljon azzal, aki bünt követel tőle. Ezt reméljük a magyar társadalomtól azért, mert sok drága életet, sok értékes munkaanyagot menthetünk meg a hazának.

A polgárság fejlődése és szervezete.

Brassó, márcz. 26.

II.

A római birodalom örökségén osztozkodó barbárok a falakkal megerősített városokat kiméletben részesítették, mert azokat

de igenis hiányzott a kellő ész és értelem. Emé hiány eredményezte azután azt, hogy a természeti ember meg nem értvén a jelenségeket, s az okot nem találván, képzeletének nyitott gazdag teret s ily módon csapongó fantáziája homályos, u. n. misztikus alakokkal népesítette be gondolatvilágát s a legtöbb esetben olyan naiv magyarázatát adta az egyes természeti jelenségeknek, a melyen a mai ember most már csak kacagni szokott.

Valóban a gyermekkorát élte ekkor az emberiség. Hiszen tudjuk, hogy a gyermek sem képes az ő még fejletlen és éretlen eszével a körülötte mutatkozó jelenségeket megérteni; élénken működő képzelete valami naiv magyarázatot keres és ekkép igyekszik kielégíteni tudásvágyát, ha csak a felnőttbektől meg nem tudja a valódi magyarázatot. Például a gyermek, a ki hallott mennyországról beszélni, bizonyára a csillagos eget egy átluggatott nagy félgömbnek tartja, a melynek nyílásain az égi fény hatol ki, mint megannyi csillag képében.

(Foly. köv.)

hatalmuk biztos alapjainak tekintették. A lakosok a nyílt helyekről tömegesen tódultak a városok falai mögé, mert az ököljog ezen korszakában, mikor az erősebb elnyomta a gyengébbet, csak itt remélhettek némi védelmet. A falak között összeszorult lakosok között indult meg először az új államokban az iparüzés, még pedig olyan kedvező eredménnyel, hogy rövid idő múlva a jólét bizonyos fokára emelkedtek. S mivel a forgalomban lévő kevés pénz egészen a polgárság kezébe került, tekintélyük nemesek előtt is növekedett, akik — gazdagságuk a földbirtokban lévén, az ingatlanban — szívesen folyamodtak a polgárok erszényéhez. A vagyonosodó polgárok most már azon gondolkodtak, hogy pénzükön jogokat vásároljanak maguknak. S ez a törekvésük sikerült is.

A városoknak rendszeren egy világi, vagy egyházi főúr volt a hűbérura, aki kénye-kedve szerint zsarnokoskodott a polgárság fölött. Megesett azonban — s nem is ritkán — hogy a hűbérurnak pénzre volt szüksége. Az ilyen alkalmakat megragadta a polgárság s pénzzavarából hűbérurát csak úgy volt hajlandó kisegíteni, ha az hűbéri jogainak egy-egy részéről lemondott. Így szerezték meg a polgárok fokként az igazságszolgáltatást, a tulajdonjogot, a közigazgatást, a pénzverést, a szövetezés, védelem, békekötés és hadviselés jogát. A kinos függőviszony így apránként széttöregett, a hűbérur elvesztette minden jogát s a városok független kis köztársaságok alakultak át, a melyekben a polgárság engedelmé nélkül senki sem telepedhetett le.

A városokat ezen törekvésükben maguk a királyok is támogatták, akik a hatalmaskodó főnemesek ellen folytatott küzdelmeik közepette természetes szövetségeseiket látták a városi polgárságban, amelynek a pénzére különben is rászorultak.

Az így hatalomra vergődő polgárságban ébredt fel először a középkor folyamán az együttérzés, egymás érdekeinek a védelme. Kivívták a szabadegyesülés jogát s községüknek minden egyes tagja a többivel együttesen gyakorolta jogait és kiváltságait. Társulatokat alkottak, a melyeknek tagjai együttesen gyakorolta jogait és kiváltságait. Társulatokat alkottak, a melyeknek tagjai esküvel kötelezték magukat kitűzött céljuk érdekében a teljes erővel való munkálkodásra. Ezek a társulatok egészen kezükbe kerítették az ipart, kereskedelmet, adókezelést, igazságszolgáltatást s belőlük alakultak ki a czéhek; kereskedelmi szövetségek s a polgári hivatalnok-osztály.

Az önmagát kormányzó polgárság az anyagi és szellemi műveltségnek soha sem látott magas fokára emelkedett s városaik a jólétnek s a tudománynak gyupontjává lettek. A szabad szellemnek semmi sem állta erőszakos útját s újabb társadalmi eszméiknek elterjedését, a melyekkel olyan nagyra vagyunk, egyenesen a polgárságnak köszönhetjük. A mikor a társadalmat ezer apró részre darabolták szét, egyedül a polgárság érzett együtt s hagyta ránk a szabadegyesülés nagyszerű eszméjét. Uram! Nagy dolgot jelentek ki: a polgárságban fogamzott meg először az önkormányzat s az alkotmány fogalma, mai társadalmunknak az alapját a polgárság vetette meg, s az az angol alkotmány, amelyre bámulattal tekint fel a világ, nagyrésztben a polgárság műve. Ilyen dicső multra a társadalom-

nak egyetlen egy osztálya sem tekinthet vissza!

Ezután részletesen ismertette a czéhek szervezetét s előadását a következőképen végezte:

Uram! A régi szép időknek a mult század véget vetett s a polgárság fejlődésében látszólag végzetesen megakadt. De azért reménytelenül kétségbeesni nem szabad, ha hiszük azt, hogy az emberiség elé magasabb célú tűzött a gondviselés s nem véletlenül tengődünk e földtekén. Ha célunk van, úgy az csak a folytonos tökéletesedés lehet s ebben a munkában a polgári osztálynak a multban olyan fényes szerepet juttatott a gondviselés, amelynek bizonyára folytatása is lesz. Most azonban tagadhatatlanul zátonyra jutott a polgárság. Olyan időket él az ipar, mint a római birodalom utolsó századaiban. A nagy tőkék ismét nyomják a kis embereket, a rabszolgákat pedig ezerszeresen pótolják a gépek.

En kívánom önöknek, hogy a mult idők tanulmányozása segítségével keressék meg azokat a helyes utakat és módokat, a melyeken szerencsésen előre haladhatnak, a melynek segítségével méltó utódjaivá lesznek szellemileg művelt, anyagilag jólétnek örvendő nagy elődeiknek.

Az iparos számlája.

Brassó, márcz. 26.

Hazánkban most minden szónok a honi ipar pártolásáról szónokol s minden gyűlés, vagy iparkiallítást óhajt rendezni, vagy az ipar megvédésére külön iparkamarák felállítását határozza el elvben, de csak elvben.

Azonban eközben más bajról egészen megfeledkeznek iparunk lelkes szóvivői s a baj nem más, mint hogy Magyarországon az emberek nem szeretik kifizetni az iparosok számláit.

És az iparosok azt mondják joggal, hogy az egész erkölcsi haszon a mi a magyar honfiak iparpártolási akciójából ered, nem ér fel azzal a kárral, a mi a magyar honfiaknak számlafizetési rendtelenségéből ered.

Ennek folytán mi indítatva érezzük magunkat annak javaslatba hozására, hogy testületileg és egyénileg minél többet kövessünk el mi magunk a magyar ipar igazi pártolása érdekében.

A magyar iparos sok mindenféle művészetet eltanult már, de azt nem tudja eltanulni, hogy a frázisokból megéljen.

Alkalmasabb idő nincs ennek nyilvános elmondására, mint most, amikor ujév után az iparosok már rég kiküldték éves számláikat. Már az maga nagy feladat, hogy a magyar iparos és kereskedő egyéves hitelt nyújtson rendes megrendelőinek.

De látni kell ezeknek a számláknak okozatát. Összeránczott homlokok vetnek gyűlöletes tekintetet arra, aki hozza. Az emberek 90 százaléka valóságos szemtelenségnek tekinti, hogy tartozásáról számlát hoznak neki.

Ezekből a számlákból azután gyűjteményt csinálnak, egész kis kötetekbe sorolják, hogy bizonyos sorrend szerint való kifizetésüket kilátásba helyezzék — „már amint majd lehet.”

Ez még a jóakaratu adós. De ennek is a fizetési igérvénye egy plasztikusan nyuló gumiszál, mely az esetek 50 százalékában addig nyújtatik, míg elszakad.

A magyar faj negatív erényei közé tartozik amugy is a pontatlanság, különösen a fizetési pontatlanság.

A magyar ember a feljegyzésektől, előirányzásoktól, finanziaális alapvetésektől irtozik. — Ennek az érzékét nem hozta magával azon a tatár lovon, melyen az Ázsiából való ideutazásnál egyéb batyui voltak.

És ebből folyik az iparosok legsúlyosabb baja.

Ők már a rendszeres kulturformák közé vannak szorítva fizetési lejárataikban. A rendes iparos legfölsőbb fél éves hitelt nyer a nyersanyag bevásárlásánál. Egyéb fizetési határidői pedig szigorúak és prompt-ak. A házbér, a munkabér, a háztartás, az adó és egyéb kiadás azonnal esedékes, nem hivatkozhatik arra, hogy megrendelői nem fizetnek. A megrendelők ellenben minden képzelhetőre hivatkoznak s mindent eléje helyeznek a számlafizetés kötelezettségének. Ezt a köteleességet úgy teljesítik, mintha valami kegyuri jogról volna szó.

Uraim, tisztelt magyarok, ez nem jól van így. Az iparos számlái mindjárt a becsületbeli tartozások után következnek. Aki azt a számlát küldi, az megdolgazott érte igaz tisztességgel, előlegezett, hitelezett bizalmat és szívésséget is gyakorolt tehát köteleességein felül. Ezt honorálni kell azzal, hogy szoros utalványnak tekintse az adós a számlát, a pénzügyeit rendezze amint tudja, de a számlák kifizetése el nem maradhat. Két jó barátja zsiró-szívésségét inkább illik igénybevenni, mint elfogadni tőle távol álló idegen szegényemberektől, hogy azoknak a kikényszerített hallgatag zsiróval élvezzen hitelt s existenciájukat megtámadja.

Ugy illik, hogy inkább a megrendelő, (aki a munkát megkapta, elfogadta, el is használta) tegye zálogba az aranyóráját és a gyémánt gyűrűjét mint a hitelező iparos az ezüst czilinderóráját és a karikagyűrűjét.

A magyar ipar pártolásának leggyakoribb és legsürgősebb módja az, hogy meg kell fizetnünk, amivel az iparosoknak tartozunk. — Ajánljuk ezt a nagy hanguhoni ipar pártolóink figyelmébe, kik között bizonyára nem egy akad, ki szintén nem jó szemmel nézte azt, ha a cipésze az évi számláját neki bemutatta. De azért ő csak szónokol tovább: „Pártoljuk a hazai ipart rögtön,“ de a számlával jöjjön barátom holnap!

Deák Sándor ünneplése.

Brassó, márcz. 26.

Egy igen egyszerű, de meleg érzelmekben annál gazdagabb, családias jellegű ünnepély folyt tegnap le Türkösbén, az evangélikus papilakon, annak a Deák Sándor ev. lelkésznek a szíves otthonában, a kit nem csak saját hívei, hanem a brassói magyarok is meleg rokonszenvvel vesznek még most is, Brassóból anynyi sok év előtt történt eltávozását után is körül.

Deák Sándor türkösi ev. lelkészt a „Brassói Magyar Polgári Kör“ tisztelet-

beli tagjává választotta. Az erről szóló diszokmányt tegnap adta át Türkösbén a kitüntetett lelkésznek a „Brassói Magyar Polgári Kör“ küldöttsége, a mely Pap Ferencz vezetése alatt Veres György, Moór Gyula és Bede Ödön választmányi tagokból állott. Pap Ferencz lelkes szavakban tolmácsolta azt a tiszteletet és rokonszenvet, a melyet a „Brassói Magyar Polgári Kör“ Deák Sándor lelkész mint alapító tagjai és később is lelkes barátai egyike iránt érez és azzal a kívánsággal, hogy a megtisztult férfiú sokáig gyönyörködhessek a tisztelet és rokonszenv ezen bizonyítékában, átadta neki a diszokmányt. Deák Sándor meleg szavakban köszönte meg a kitüntetést, a melyben őt a „Brassói Magyar Polgári Kör“ részesítette az által, hogy tiszteletbeli tagjává választotta és megemlékezve azokról a küzdelmekről, a melyekben ma a brassói polgárságnak izzadnia kell, felkérte a küldöttséget, hogy adják át a Brassói Magyar Polgári Körnek szívélyes üdvözlését azon ígéretével, hogy annak érdekeiért buzogni soha meg nem szűnik és azon eszmékért, a melyekért a brassói magyar polgárság küzd, mindig lelkesülni fog és diadalra juttatásuk érdekében ereje szerint mindig közreműködik. Egyszermind kijelentette, hogy a „Magyar Ház“ alapra 50 koronát adományoz.

A lelkes éljenzéssel fogadott beszéd után a szíves háziasszony gazdagon megvendégelte a küldöttséget, a melynek újabb meglepetést szerzett Magyar István az ünnepelt lelkész derék apósa azon kijelentésével, melyszerint ezen nap emlékére ő is ötven koronát adományozott a „Magyar Ház“ javára.

Néhány kedélyesen eltöltött óra után a küldöttség azon ohajtással bucsuzott el a vendégszerető hajlék szíves házigazdájától, hogy a „Brassói Magyar Polgári Kör“ látogatásával is minél többször szerencséltesse, a mit az ünnepelt lelkész meg is ígért.

Deák Sándor lelkész lapunknak is mindenha lelkes barátja és törekvéseinknek fáradhatlan támogatója volt. Nem akarjuk tehát elmulasztani az alkalmat, hogy azon megtiszteltetéshez, a melyben őt a „Brassói Magyar Polgári Kör“ részesítette, a magunk részéről is ki ne fejezzük őszinte, szívből jövő szerenese kívánságunkat, annál inkább is, mert a független szabad polgárság részéről nyújtott ezen szép elismerés kárpótolhatja őt némileg azért a sok igazságtalan hajszáért, a melyet éveken át szenvedett.

Varróleányok sztrájkja.

Brassó, márcz. 26.

Többször volt már említve lapunkban, hogy a varróleányok Nagyváradon sztrájkolni készülnek. Ebben az ügyben múlt vasárnap nagy értekezletet tartottak a Fekete-sas nevezetű szálloda nagytermében Mintegy kétszáz varróleány jött ott össze. A férfiak ki voltak zárva a gyűlésből, csak a szociáldemokrata párt néhány vezetője és a hírlapírók nyertek beboesatást. Az elnöki helyet egy Siehermann Mór vezetéti ur foglalta el és ennek elnöklése alatt a varróleányok gyűlékezete a következő határozatot hozta:

Tekintettel arra, hogy a nagyvárad i varróleányok helyzete a helytelen ipartörvények miatt már tűrhetetlenné vált, tekintettel továbbá azon körülményre, hogy a hatóság a varróműhelyekben a vasárnapi munkaszünet beartása érdekében eddig semmit sem tett, az 1903. év márczius 22-én a Fekete Sas szálló kistermében tartott varróleányok nyilvános szakgyűlése kimondja, hogy sanyaru helyzetük megváltoztatása érdekében a szervezkedés egyedüli fegyveréhez nyulva csatlakoznak a magyarországi szabómunkások és munkásnők szakegyletének nagyvárad i fiókcsoportjához, ahol érdekeiket megvédve látják.

Ezen határozat kihirdetését nagy éljenzéssel fogadták és utána egy Kovács Erzsike nevű varróleány lépett az emelvényre és elpanaszolta, hogy egyes üzletekben már nem is fogadnak fel férfi munkásokat, hanem csak nőket, mivel azokat tetemesen kisebb bér mellett alkalmazzák. Ez az első nőszónok előbb félénken beszélt és csak lassan bátorodott fel. A másik Roth Fanni azonban már bátran, temperamentumosan hirdette, hogy a tisztességes varróleány sorsa csak szomorúság; a ki félre lép az boldogul, de a ki tisztességes akar maradni, az vagy éhen hal, vagy kivándorolni kénytelen.

Szóltak még néhányan a jelenvolt férfiak közül és rámutattak a varróleányok szomorú helyzetére a konfekció munkáknál, hol reggel 7 órától este 7 óráig sőt sokszor este 9—10 óráig is dolgozniok kell anélkül, hogy ezen többlet munkáért díjazást nyernének; a női szabóműhelyekben pedig havi 6 korona fizetéssel vannak alkalmazva.

Ezután elhatározták a varróleányok, hogy a szabómunkások és munkásnők nagyvárad i országos egyesületébe lépnek és kívánságaikat a következőkben foglalták össze:

1. Kilenczórai munkaidő.
2. A vasárnapi munkaszünet pontos betartása.
3. Ünnepek és vasárnapok elmulasztásáért a munkabérből ne vonjanak le.
4. A túlórázásért 50 százalékkal jobb díjazásban részesüljenek.

A jövő vasárnap a varróleányok megint gyűlést tartanak.

HIREK.

Brassó, márcz. 26.

— **Személyi hír.** Horánszky Gy. vasuti és hajózási főfelügyelő ma délután a gyorsvonattal városunkba érkezett, hogy a Noába vezetendő új vonal közigazgatási bejárásán holnap elnököljön.

— **Április 11.** Az 1848 iki törvények szentesítésének évfordulója, április 11-ike tudvalevően nemzeti ünnep. Az iskolai ünnepekre vonatkozóan, mivel április 11-ike az idén a husvét szünidőre esik, a közoktatásügyi miniszter úgy intézkedett, hogy az iskolai ünnepet a szünidőt követő első iskolai napon tartsák meg a tanártestületek és növendékek részvételével.

— **Szabadelőadás.** A jövő vasárnapi szabadelőadás műsora nagyon érdekes és változatos lesz. Az előadást dr. Bokor János állami főreáliskolai tanár fogja tartani. Lesz még szavalat, hegedű- és cimbalomjáték.

— **Szt-Missiók Brassóban.** A szt. Domokosrendi szerzetes atyák által a brassói róm. kath. plebániái templomban márcz. hó 28-ától ápril. hó 5-ig tartandó szt. Missiók sorrendje: szombaton márcz. hó 28-án d. u. 5 órakor a szt. missiók ünnepélyes megkezdése magyar szt. beszéddel; az nap este 7 órakor német szt. beszéd. A további napokon: d. e. fél 8 órakor szt. mise, utána magyar szt. beszéd; d. e. fél 10 órakor szt. mise utána német szt. beszéd; d. u. 4 órakor magyar szt. beszéd; este 7 órakor német szt. beszéd. Virágvasárnapján (ápril. hó 5-én) d. u. 4 órakor a szt. missiók ünnepélyes befejezése, hálaadás és pápai áldás. A missiói gyónást és szt. áldozást ezen idő alatt bármikor lehet végezni. Az esti 7 órai szt.-beszédnek kizárólag a férfiak részvételének.

— **Tanulmányi kirándulás.** Nagyobb szabásu tanulmányi kirándulást fognak tenni a helybeli állami felső kereskedelmi iskola tanulói több tanár kíséretében a husvéri ünnepek alatt. Brassóból 3-án este indulnak Szegedre, mely város nevezetességeinek megtekintése után folytatják útjukat az alföld-fiumei vonaton tovább Zágráb felé. E várost is megnézik, honnan egyenesen hazánk kiváló fekvésű kikötőjébe, Fiumébe mennek. Itt napokat töltenek a nevezetességek megtekintése céljából. Abbáziát érintve visszatérnek Budapestre, a hol szintén napokig maradnak. Megnéznek minden nevezetesebb gyárat, emléket, épületet. Budapestről Kolozsvárra utaznak, melynek megtekintése után haza térnek Brassóba. Az ut 10 napig fog tartani, s 30 tanuló vesz benne részt.

— **Hilf Arno Brassóban.** A nagy hegedű-virtuóz ma délután érkezett városunkba tanítványa, Malcher Rudi kíséretében; a pályaudvaron több érdeklődő zenebarát fogadta, Hangversenye, mint jeleztük, holnap — pénteken — este 8 órakor lesz az Orient (Nr. 1.) nagytermében. Lapunk kezdeményezésére magyar műbarátok hatalmas nemzetiszínű szalagos koszorút fognak a művésznek átnyújtani. Közönségünknek ismételt figyelmébe ajánljuk az élvezetes estét. Jegyek Zeidner könyvkereskedésében kaphatók.

— **Famunkások gyűlése.** A brassói famunkások kedden este szakszűlést tartottak, melyen a felszólalók a munkás védtörvényekről s a famunkások helyzetéről, végül pedig a szervezkedés fontosságáról beszéltek.

— **Erdőégések.** Kedden délután az Alsó Tömösön lévő „Kis Lárca” erdő részben eddig még ismeretlen okból az erdő kigyuladt s mintegy két holdnyi területet a tűz elhamvasztott. A tüzesetről értesítették a rendőrséget, melynek két embere több munkással azonnal a tűz színhelyére vonult ki s pár órai munka után sikerült a tüzet lokalizálni. — Kedden délután a Gespreng háta mögött elterülő erdőséget is tűz fenyegette. Wagner György 16 éves óbrassói fiú a Gespreng háta mögé ment társaival játszózni. Játék közben tüzet rakott, melytől a közelben lévő fenyőfák is tüzet fogtak, de szerencsére a közelben lévő katonák még idejekorán észrevették a veszélyt s gyorsan eloltották a tüzet.

— **A szociálisták lapja.** Az „Erdélyi Népakarat” cz. szociálista havilap — amint értesülünk — május havában fog először megjelenni. A kiküldött lapbizottság vasárnap ülést tart, hogy a végleges intézkedéseket

megtegye. A lap felelős szerkesztője Knal-ler Győző lesz.

— **Leégett fűrésztelep.** Csik-Szent-Királyról írják: A Friedländer testvérek tulajdonát képező gőzfűrésztelep tegnap este kigyuladt s teljesen leégett. A fűrésztelep munkásai az általános zürzavart felhasználva, minden megmozdíthatót elemeltek. A kár mintegy 30 ezer korona.

— **Nádasy József ünneplése.** Nyitráról, ahol a pécsi szintársulat nap-nap mellett zsufolt nézőtér előtt játszik, írják lapunknak, hogy a szintársulat egész személyzete méltó módon megünnepelte Nádasy József szinigazgató névnapját. A társulat nőtagjai értékes aranygyűrűvel lepték meg az igazgatót, melyet palmaágban helyeztek el, a férfiak és a zenekar (Nádasynek most saját zenekara van) serenáddal keresték föl az igazgatót, mely nagy közönséget vonzott az igazgató lakása elé, mely megéljenezte az ünnepeket. Másnap nagy bankett volt, melyen az egész társulat részt vett, és ahol lelkes felköszöntőkten ünnepelelték az igazgatót.

— **Érdekes bírói ítélet.** Rakovszky István panaszára a magy. kir. kuria egy Halász Lajos nevezetű hírlapíróét vétkesnek mondott ki becsületsértésben és pénzbüntetésre ítélte és arra kötelezte, hogy az ítéletet több lapban tegye közzé. Halász L. megtagadta a közzétételt és erre a budapesti ügyészség vádat emelt ellene a sajtótörvény 35. §. megsértése miatt, a mit Halász L. az által követett el, hogy az ítéletet nem tette közzé. A járásbíró-ság vétkesnek mondta ki Halászt és pénzbüntetésre ítélte, s ismét kötelezte az ítéletek közzétételére, kijelentve az ítéletben azt is, hogy Halász ellen annyiszor fogják az eljárást újból és újból megindítani, míg az ítéletek a megjelölt lapokban közölve nem lesznek. Halász Lajos ügyvéde utján megfeleltette az ítéletet s a büntető törvényszék felmentette azzal az indoklással, hogy olyan törvényes intézkedés, mely a bűnösnek kimondott szerző abbéli mulasztását, hogy a bűnösséget megállapító ítéleteket ezen ítéletben foglalt meghagyás ellenére hírlapilag közzé nem teszi, büntetendő cselekménynyé nyilvánítaná nem létezik bűnvádi eljárásnak helye pedig csak azon cselekmény miatt lehet, melyet a törvény büntetnek, vétségeknek, vagy kihágásnak minősít. A határozat rendkívül fontos, mert így bírói ítélet deklarálja törvényünket abban az irányban hiányosnak, hogy a becsületsértésben, vagy rágalalmazásban vétkesnek kimondott vádlott a marasztaló ítélet daczára sem köteles az ítéletet a lapokban közzétenni.

— **A megyei tisztviselők országos értekezlete.** Az ország vármegyéinek tisztviselői tegnap délután Pestvármegye székházának dísztermében országos értekezletet tartottak, hogy az anyagi helyzetük javítása érdekében szükséges és most már elodázhatatlanná vált intézkedéseket megállapítsák. Az értekezlet által elfogadott határozati javaslatban foglalt kívánalmak diadalrajutása céljából és a mozgalom további teendőinek elvégzésére az értekezlet saját kebeléből 100-tagu bizottságot küldött ki, mely a javaslatok kidolgozásával egy 12 tagu szűkebb bizottságot bízott meg. Kimondta az értekezlet, hogy április 26-án országos kongresszust tart.

— **Kitiltott lapok.** A kereskedelmi miniszter a „Jüdisches Volksblatt” című bécsi német nyelvű hetilapot, a Bukarestben megjelenő „Cronica” című román nyelvű politikai lapot, továbbá az „Istoria lui Mihai Viteazul pentru poporul Romanesc”, az „Istoria Romanilor sub Mihaiu-Vodaviteazul” és a „Cestiunea Romana in Transilvania si Ungaria” cím alatt megjelenő román nyelvű műveket Magyarország egész területéről kitiltotta.

— **Pótvásár Papolczon.** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Háromszék vármegye területéhez tartozó Papolcz községben a f. évi február hó 16-ára esett, de elmaradt országos vásár helyett f. évi április hó 6-án pótvásár tartassék.

— **Érdekes határozatok.** A kereskedelmi miniszter határozata szerint borkő-savnak, salicilsavnak stb. borkezelésre alkalmas anyagok gyanánt való hirdetése kihágást képez. — A mosónők számlái bélyegmentesek a közigazgatási bíróság döntése szerint. — Az ipari kihágás ügyében benyújtott fölebbezés bélyegmentes.

— **Egy jó harmonium** kerestetik megvételre. Czim a kiadóhivatalban.

VIDÉKI TAKARÉKPÉNZTÁRI RÉSZVÉNYEKRE, SZERZŐJEKRE, ÁLLAMPAPÍROKRA KÖLCSÖNT

ARANY, ÉRTELMEZŐ VÍSSZAFIZETÉSI FELTÉTELEK MELLÉTT. FELVILÁGOSÍTÁSUNK INGYENES.

HECHT BANKHÁZ

BUDAPEST, FERENCZKERT 6.

× **Legnagyobb** butorraktár Grünwald Albertnél.

Eremie G. I. csemege üzletébe frissen érkezett dunai káviár, veres ikra, lapardon hal, marinírozott angolna, balatoni halak ászpikkal. Nagy raktár vérbelű és mandarin narancsokban, ártisokon és friss kárfiolban. Legjobb paradicsom befőtt. Znaimi boreczetes ugorkák és szárított uri hiribi gomba. Naponta friss főtt prágai sonka. Minden szombaton friss kóser tormás virsli. Incze-féle friss székelyturó.

Táviratok.

Országgyűlés.

Budapest, márcz. 26. (este 8 ó) A képviselőházban napirend előtt Gabányi Miklós függetlenségi szólalt fel s mint szemtanu előadta a pénteki zavar-gásoknál észlelt rendőri brutalitásokat.

Gabányi Miklós felszólalása után elnök a vérengzés fölötti vitát bezárta s ezután névszerinti szavazás következett Lukács László pénzügyminiszter két interpellációja fölött.

Áttérve a katonai javaslatok tárgyalására, Chernel György függetlenségi a javaslatok ellen beszélt.

Ezután az interpellációkra került a sor.

Benedek János függetlenségi Pittreich közös hadügyminiszterek a párbaj-ügyben kiadott rendeletért intézett kérdést a honvédelmi miniszterhez.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter azonnal válaszolt az interpellációra és tudtul adta a Háznak, hogy a honvédség részére hasonló rendeletet ő is adott ki. A tisztikarnak nem hivatása

Van szerencsém Brassó és vidéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, miszerint az ezelőtt **Solinger L. G. cég** által Brassóban **Csokrák 7. szám** alatt folytatott

műfestészeti és vegyes ruha-tisztogatási intézetet

megvettem és ugyanott tovább folytatni fogom. Egyidejűleg ajánlom magamat a jövő idényhez valamennyi e szakmába vágó munkák gyors és pontos eszközzésére.

Megfestésre elvállalok mindennemű gyapjú férfi és női ruhákat, selyem köntösöket, állott selyemkelméket, szalagokat, butorkelméket, szobadisztiméneket stb. bontott és bontatlan állapotban.

Tisztogatásra elvállalok mindennemű férfi és női ruhákat, arannyal és ezüsttel himezett egyenruhákat, gyapottozott tárgyakat, pokróczokat nap és esőernyőket, egyházi ékszereket, oltártakarókat, zászlókat és szőnyeget, félbársony és bársonytárgyakat.

Különösen arra figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy vállalatom nem közönséges pecsétisztítás, hanem, valamennyi tisztogatás végett átvett tárgyak alapos módon, gépekkel vegyesen tisztogattnak és deszinficiálnak, úgy hogy a ruhák a fagukukat nem veszítik el.

Szives pártfogását kérvén

vagyok kiváló tisztelettel

Körner W. ezelőtt Solinger L. G.

A küszöbön álló tavaszi idényre ajánljuk választékban gazdag bel- és külföldi gyártmányu

posztó és ruha-raktárunkat

ugymint:

Legdivatosabb öltönyszövetek	mtr-ként	2	frttól feljebb
" felöltő szövetek	"	3	"
" doubel	"	3	"
Fekete-csikos kangarn	"	3.50	"
Egy mérték után készült férfi öltöny	"	15	"
" felöltő	"	16	"
Kész férfi öltönyök	"	10	"
" felöltők	"	11	"
" doubelalster	"	12	"

Fiu- és gyerek ruhák megfelelően olcsón. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Tisztelettel

Depner, Roth és Westemean

Kolostor-utca 3. Takarékpénztári épület.

4113—903. tan. szám.

Hirdetmény

az 1903. évi vízdi- és vízdiminimum kirovása és előírása tárgyában.

Az 1903. évre összeállított vízdi kirovási jegyzék folyó évi márczius hó 20-ától f. é. ápril hó 8-áig bezárólag a városi adóhivatalnál délelőtti 8—12 óráig leendő betekintés végett közszemlére van felfektetve.

Mi ezenl azo hozzáadással tételük közzé, hogy a vízdi- vagy vízdiminimum kirovása elleni felszólamlásokra vonatkozó írásbeli belyegtelen beadványok, további 8 nap alatt vagyis 1903. évi április hó 16-áig a városi tanácshoz annál is inkább nyújtandók be, mivel elkésve beérkező felszólamlások figyelembe vétetni nem fognak.

Brassó, 1903 évi márczius hó 14-én.

200

A városi tanács.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a **kolozsvári kőfaragó-üzlet** és sarkó-raktár

Nagy testvérek

ezégtől megváltam és ugyanezen cég helybeli üzletét átvettem. hol **saját bányáimból eredő kiváló tartós és finom anyagból sarkóemlékeket és buto márványt faragtatok és csiszol-tatok.**

Allandó nagy raktáromban jutányos áron kaphatók: **márvány, gránit, syenit, labrador, andesyt és kolozsvári tartós és fagymentes homokkövek.**

Ugyszintén elvállalok az **építkezéshez szükséges bármennemű kőfaragómunkákat.**

Költségkiszámításokkal és árjegyzékkel ingyen szol-gál és szives pártfogásért esedezik

Nagy József

kőfaragó-mester

Vasut-ut, az elágazás mellett.

Schmitz József

műkelfestő és vegyeszeti ruhatisztító

Brassó, Hosszu-utca 134 szám alatt

Megrendelések **Lensor 27** sz. a lakasomon is felvétetnek

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy mindenféle **férfi és női ruhák, selyem, bársony, gyapjuszövetek, szallagok, csipkék, asztal és ágyterítők, csipkefüggönyök, napernyők**

tisztítását és festését

egészben vagy szétbontva, gyorsan, pontosan és a legjutányosabb árban vállalom el.

Különlegesség: Fényesség eltávolítása karnag ruhákból, szörmeárak, struzztollak, kesztyűk festése
Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek

Magyarnak Pécs.

Németnek Bécs.

Schönwald Imre Három évi

Nem tetszőrt a pénz észergyáros, órák és látszerész irásbeli visszaadatik. **o o o o Pécs. o o o o** jótállás.

Ne küldjük pénzünket külföldre

Hazai iparunkat előmozdító üzégomnél mindennemű arany és ezüst tárgyak, órák és minden e szakmába vágó cikkek sokkal olcsóbban, jobban és megbízhatóbban szerezhetők be mint a külföldön.

Valódi ezüst páncél óralánczok m. kir. fémjelzéssel

15 gr. súlyb.	1-20. frt.	60 gr. súlyb.	3-80 frt.
20 " "	1-50 " "	70 " "	4-50 " "
30 " "	2-0 " "	80 " "	5-20 " "
40 " "	2-60 " "	100 " "	6-80 " "
50 " "	3-25 " "	150 " "	9-50 " "

Valódi 14 kar. aranylánczok 40 félédivatos mintákban.

20 gr. súlyb.	24 frt.	40 gr. súlyb.	47-50 frt.
25 " "	30 " "	50 " "	58- " "
30 " "	37 " "	60 " "	69- " "

Valódi ezüst női

rem. óra 6 frt.

ugyanaz dupla fe-

déllel 8 frt.

Val. 11 kar. arany

női rem. óra 14 frt.

ugyanaz dupla fe-

déllel 18-50 frt.

Val. 14 kar. arany

pecsétgyűrű 6-80 frt.

uj aranyból 6 kar.

1-50 frt.

12 frt. Mértékül elegendő egy papírszalag.

Köves lógók nélkül mérve: Egy 25 gramm

aranylánczhoz egy 15 grammos köves függe-

rem. óra 24 frt. lék véve összesen 40 gramm nálam 34 frt. 50

dupla fedéllel 35 frt. o o o o o o o o kiba kerül. o o o o o o

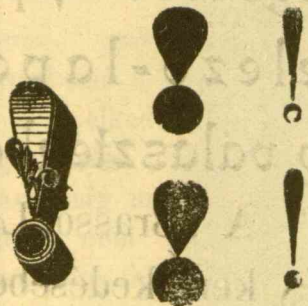
Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve bárkinek küldetik.

Érmelléki boraim természetadta tisztaságáért felelősséget vállalok.

Bátor vagyok nagybecsű figyelmét felhívni újonnan berendezett

fűszer-, csemege-, **ÜZLETEMRE**
 déligyümölcs-, bor-,
 és ásványviz- ❀ ❀

és egyben arra kérni, hogy kegyeskedjék azt megtekinteni
 és nálam csak egy nagyon esekély bevásárlást tenni, hogy
 meggyőződjön versenyképességemről, áruim jóságáról és a
 pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról.

Midőn szükségletét nálam beszerzi, nemcsak engem,
 hanem a hazai ipart is pártolja.

Becsés pártfogását kérve maradok

hazafiúi üdvözlettel

Zoltán Gáspár Kolostor-u.
 21. sz.

Érmelléki boraim természetadta tisztaságáért felelősséget vállalok.

Naponta friss debreczeni paprikás szalonna és füstölt husneműk.

Naponta friss debreczeni paprikás szalonna és füstölt husneműk.

Hirdetmény.

Sepsiszentgyörgyön a
 Kosuth téren levő koronához
 czimzett vendéglő folyó évi
 április hó 24-től több évre
 hasznobérbe kiadó.

Bővebb felvilágosítást ad
 dr. Bochkor Oszkárné, kinél
 1000 mm. elsőrendű széna
 és sarjú eladó. (221—3)

Inteligens,

jó föllépésű utazókat és hely
 ügynököket (nőket is)

magas jutalékkal

alkalmaz a „Korvin Mátyás”
 Erdélyi könyvkereskedő Ré-
 szvénytársaság Kolozsvárt
 (Szentegyház-utca 1. Státus
 palota).

Eladóház!

Temető u. 1. sz. a, teljesen
 új ház szabadkézből eladó.
 Bővebbet ugyanott a tu-
 lajdonsnál

Luser L.-féle Turistatapaszt
 az elismert legjobb szer
 tyukszem és borkéreg ellen.
 Főraktár:
 Schwenk L. gyógyszerháza
 Bécs-Meidling.
 Kérjenek
Luser-féle
 turistatapaszt. Ára 1.20 kor.
 Megrend. minden gyógyszerháza

Eladó ház!

Felső-fővény-u. 12 sz. a.
 ház, más vállalat miatt azon-
 nal **eladó**

Értekezhetni Kapu- utca
 58 sz. a. üzletaelyiségben
 a tulajdonossal. 205—6

Eladó ház.

Töröcsvár községben, mely áll
 4 szoba, 1 konyha, 1 kamara,
 tágas udvar, 2 istálló, pincze
 és veteményes kertből, sza-
 badkézből eladó. Bővebb fel-
 világosítást ad **Zernesten**
 lakó tulajdonos **Bartalis**

A legjobb zongorák és Pianinok

10 évi jótállás mellett Jaschik
 Gyula karnagynál Kolostor-
 utca 29. szám 1-ső emelet
 (róm. kath. iskola-épületben)
 kaphatók.

Elköltözködés miatt

jobb és egyszerű butorok
sürgősen eladók.

Hirscher-utca 28 sz.

Megtekinthetők 9—12 és 1—5 óráig.

Fontos minden menyasszonynak!

Szükséglete beszerzése előtt ne
 melessze el!

Alapítva 1848

Tausky J. Fiai

ruha- és felszerelés-gyártás
Pozsony

a specialis árjegyzék, mely
 mindenféle eseményen használatos
 kelengye-költőgépeket tartal-
 maz, természetesen megfizetni.

Megfizethető kész! Pontos kiszámlálás!
 Jutányos szabott árak!
 Kiváló munka! Jó anyag!

DEHMAL KÁROLY

zongora-gyáros

mindenféle kizárólag kizárólag külföldi gyártmányok
 raktára és kölcsönző-intézet

Budapest IV. Városliget-közt 20

Nagy raktár **Benedikt, Schroll-féle** vásznakban

Egész végben. Gyári áron.
Árjegyzék szerint. Készfize-
tésnél 8% engedmény.

Simay Testvérek

Brassó, Buzasor 3.

Teljesen felszerelt, elismert legjobb
minőségű menyasszonyi kelengyék,
színes és fehér asztalneműk gyári-
raktára. Dús választék bel- és kül-
földi divatcikkekben és női felöl-
tőkben.

Elfogadnak megrendeléseket női- és
férfi ruhák izléses elkészítésére, szolid
pontos kiszolgálat és mérsékelt árak
mellett.

Gyári raktár a legjobb
minőségű len, vászon és asztalneműekben.

Szép választék fűtő és nagy sző-
nyegekben. Asztal és ággyerítőkben.

Legújabb eszke és gyapjú függönyök

Kiadó lakás

Porond-u. 47. sz. a. az első
emeleten 3 szoba, konyha,
pincze, padlás, faszin és sétá-
lásra alkalmas szép kerttel,
április 1-re kialló.

Bővebbet ugyanott a tulaj-
donos Pascu J. Demeternél.

A legszebb képes
levelező-lapok
nagy választékban

A „Brassói Lapok” könyv-
kereskedésében Kapu-utca
60. szám alatt kaphatók.

Viszont elárúsítók árkedvezmény-
ben részesülnek.

Erdélyi

Természetes Aszfalt-Gyár

BRASSÓ, Iroda:
Weisz Mihály-u. 6. Gyár: Noa.

Elvállal mindennemű asz-
faltmunkákat: járdák,
kocsi-utak, udvarok, fo-
lyosók, raktárak valamint
nedves falak szárazzá té-
telét **elsőrendű termé-
szetes aszfalttal.**

Fővárosi lapok egyes számai

a „Brassói Lapok” könyv-
kereskedésében kaphatók.

Előfizetőknek pontosan házhoz hordva
vagy kívánatra közvetlenül postán
saját címére küldetnek.

Fővárosi lapok karácsonyi, illetve

ujévi ajándékait azok is meg-
kapják, kik a „Brassói Lapok”
könyvkereskedésében fizetnek elő.

Egydül valódi angol Balzsam Thierry A. gyógyszerésztől.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-
Apotheke des
A. Thierry in Pregrada
bei R.-Sauerbrunn.

Közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelését a kereskedelmi törvények védjegy oltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható. — 1. A tüdőnek és mellnek
összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrust
és köpetkivárást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régibb betegségeket is
gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes beteg-
ségeinél. 3. Alaposan kiirtja a hideglelést. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöröcsét, kólikát
és szakgatásokat. 4. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti
hypocondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 5. Kitűnő hatása
van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog és szájbetegségnél és
megszünteti a felbőfögést valamint a száj- és gyomor rossz szagát. 6. Külsőleg csodás
gyógyszer minden sebre, ugymint höpörseknél, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott
test rész, rüh, kosz, és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szakgatást,
köszvény, fül-fájást, stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint
fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonok-
ban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postaállomására 12 kicsi vagy 6
dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Herzegovinába 4 kor. 60 fillér. Kevesebb
nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

THIERRY gyógyszerész balzsama és centifolid kenőcse.

E két gyógyszerében teljelműhatatlan szer, sohasem romlik el, ellenben mielőtt régebb lesz, annál
értékesebb és hatalmasabb és nem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely
szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, termé-
szetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatásalan szereket
használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak a két régi elis-
mert, jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernek, melyek minden családnál talál-
hatónak kellene lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen

**Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszer-
tára, Pregrada Rohitsch-Sauerbrunn mellett.**

Központi raktár Budapest: Török J. gyógyszerésznél, Zágrábban: Mittebach J.
gyógyszerésznél és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

873-40

Somatose

oldható hűsfehérnye
a hűs tápanyagát tartal-
mazza (tojás fehérnye és
só) majdnem iztelen kön-
nyen oldható por

alakban
a lehető legjobb
erősítő szer

gyenge, a táplálkozás-
ban visszamaradt
anyagokat, — mellbe-
tegeknek, — idegbe-
tegeknek, gyomorbete-
geknek, — gyermeká-
gyásoknak, angol kor-
ban szenvedő gyerme-
keknek, gyógyulókna

Vas-Somatose

alakjában pedig különösen
Sápkorban
szenvedőknek orvosiilag
ajánlva.

Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógy-
szertárban és drogeriában.
Csak eredeti csomagolás-
ban valódi.